

KISIRAP

... ODA SETTENKEDETT. (Lásd a 71. lapon.)

XLIX. köt. 5. szám. Ára negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1895. augusztus 4-én.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

VADGALAMB.

— Elbeszélés, több képpel. —

(Folytatás.)

REBUKFENCZEZNI egész emeletnyiről a lépcsőn nem tréfa dolog, megviselné még az erősebb szervezetet is. A Piroska bábuja pedig remek szép lehetett ugyan, de bizony nem volt vasból, hanem csak törékeny porcellánból. Nem is hiába sikoltozott nagy rémülettel Piroska, mikor kedves Viczáját röpülni, gurulni látta s koppanásait hallotta; mert biz a szegény Vicza nagyon siralmas állapotba jutott, mire a lépcső alján szétterpesztett kézzel-lábbal végre elnyujtózott. Az orra letört, a feje behasadt, ruhácskája összeszakadozott.

Kicsibe mult, hogy maga Piroska is éppen ugy nem járt, mint bábuja: mert hanyatt-homlok rohant utána le a lépcsőn, mintha még feltarthatná a veszedelmet. Persze, szó sem lehetett róla.

Könyes szemmel, busan szedte föl Piroska az ő szerencsétlenül járt Viczáját, meg ennek a letörött orrát s mi tagadás benne, szívében nem kevés keserűséget érzett Magduska ellen. Még ott könyezett, mikor Kálmán és Dini az iskolából jövet haza érkeztek.

— Mi a baj? kérdé Kálmán vidáman. Csak nem beteg a drága kedves Viczuska?

— Talán meghütötte magát, tréfálózott Dini. Csakugyan nagyon csuf hideg, esős idő van.

— Könnyű nektek tréfálni, felelé Piroska bánatosan. De hát a szegény Viczám csakugyan nagyon beteg... nézzétek... hogy össze van törve!

— Ó, ó! Szegényke! Hogy történt ez a szerencsétlenség?

— Legurult a lépcsőn...

— Akkor hát magad vagy az oka, Piri-kém. Mért potyogtatod ki a kezedből éppen a lépcsőn, ahol a legveszedelmesebb?

— Nem ejtettem el...

— Nem? Ejnye? Nem is hittem volna, hogy ilyen pajkos a Vicza. Hát a maga erejéből indult a lépcsőnek és megbotlott.

— Ugyan ne tréfálgatok...

— De kedves Pirókám, ha te el nem ejtetted, a maga erejéből sem rugaszkodott neki a lépcsőnek, hát akkor valami csoda történt.

— Dehogy csoda! sóhajtá Piroska. Most már mindegy, no. Elég az, hogy nem én ejtettem el.

— Akkor már tudom. A kis vadgalambnak van benne része, szólt Dini. Ő vágta földhöz, ugye?

— Persze, hogy ő!

— No, ez már gonoszság. Így hát egészen hadi lábra jutunk egymással. Ezt meg kell keserülnie.

— Nem! Ne mondjátok meg apácskáknak... nem akarom, hogy megbüntesse... magam is oka vagyok egy kicsit, mert nevettem a zongora-játékán.

— Jól van, kicsikém, ha nem akarod, nem szólunk; mondá Kálmán. Én majd megpróbálom, talán kikúrálhatom a szegény sebesültet. Mutasd! Az orrát fölragasztjuk... nem hiányzik belőle semmi... a feje be van horpasztva... ez már veszedelmesebb... de ezen is segítünk.

Piros félig-meddig megvigasztalódott s Kálmánnal bement a fiuk szobájába, hogy segítsen a Vicza gyógyításában; Dini pedig, miután könyveit letette, kémszemlére

indult az ozsonna tekintetében s persze Etelkát kereste föl, aki azonban szintén keresésre indult éppen.

— Nem láttad Magduskát, Dini?

— Látni nem láttam a kis vadóczot...

— Ne emlegesd csufnéven, már figyelmeztettelek.

— No hát vadgalambot... az már csak igen szép madár...

— Semmiféle gunynév sem szép. Kivált mikor már tudjátok, hogy Magduska nagyon érzékeny és indulatos.

— Hát ne legyen érzékeny és indulatos!

— Azon nem effélével fogtok segíteni. Nevezzétek csak szépen az ő nevén Magduskának.

— Ó, a kis kényes! Még talán ilyen kis tréfa is megárt neki. Hanem persze, te kis mama őt kényezteted a mi rovásunkra...

— Eszem ágában sincs. Most is azért keresem, mert ott kellene ülnie a zongoránál, de megszökött; rá akarom szorítani, hogy végezze a gyakorlatát.

— No, majd elküldöm, ha találkozom vele.

Találkozott is vele mindjárt, amint kilépett a házból. Bár csuf, szeles, esős és hideg márcziusi nap volt, Magduska ott ügyelgett a ház végében s amint megpillantotta Dinit, a kert felé indult. Dini azonban hamar utolérte s mialatt utána sietett, ilyenformát gondolt:

— Megállj csak, kis vadgalamb, most rád riasztok. Majd meglátjuk, nem fogsz-e megszeliidülni.

Hirtelen elejébe került és utját állta.

— Sétálgatsz, sétálgatsz? Csakhogy most nem a sétának van az ideje.

— Nekem úgy tetszik, hát sétálok.

— Csakhogy odabent még holmi elintézni valód volna ám. Nagyon keresnek.

— Ki keres? Miért? kérde Magduska, kissé meghökkenve.

— Majd megtudod, csak sétálj be. Ugy sejtem, nem igen lesz inyedre, ami ott vár.

Dini ezt olyan titokzatos, félig fenyegető hangon mondta, hogy Magduska majdnem belesápadt.

— Mi... mi vár?

— Azt én nem tudom. De úgy látom, nem egészen tiszta a lelkiismereted. No persze... nem is csodálom... Nem tréfa dolog, ha valaki behorpasztja másnak a fejét.

— A fejét? Nem bántottam én senkinek a fejét.

— Én pedig úgy hallottam. Sőt magam is láttam a szegény Viczát, egészen be van zuzva a feje, az orra meg betört. Te dobod le a lépcsőn.

Magduska kissé föllélezett és megvető hangon felelé:

— No bizony! Egy haszontalan bábu!

— Jól van, jól! Te azt hiszed, hogy az semmi. De én tudom, mert nekem van egy pajtásom, akinek biró az apja. Nem tréfálnak ám az olyannal, a ki más holmiját elrontja... hát még aki beveri valakinek a fejét.

Magduska hitte is, nem is. Gyanakodva nézett Dinire, aki azonban roppant komoly képet vágott, úgy hogy semmiképp sem lehetett róla leolvasni, hogy csak évődik a kis vadgalambbal, akinek bizony nem sok volt a törvénytudománya. Annyit tudott, hogy a gonosztevőket becsukják börtönbe. És most ez a Dini azt mondja, hogy gonosz tett volt, amit ő a Viczával elkövetett. Ha igaz, akkor csakugyan nem tréfa.

Habozva állt. Dini pedig titkos gyönyörűséggel nézte zavarát.

— No, menjünk, várnak odabent. Jőjj hamar!

Magduska azonban elszántan felelé:

— Majd bemegyek, amikor nekem tesszik.

— De nekem meghagyta Etelka, hogy azonnal küldjelek be. Még egyéb valami is van a rovásodon, nagyon keres.

— Tessék, csak keressen.

— Jól van, te lásd! Én figyelmeztetlek. A te helyedben én szépen bünbánólag bocsánatot kérnék, megfogadnám, hogy soha sem teszek többé ilyet és magam kérném, hogy büntessenek meg. Akkor mindjárt kisebb büntetést szabnának.

— Én rám nem fognak semmiféle büntetést szabni! Nem! Azért sem! pattant ki Magduska hevesen. Apácska soha sem büntetett! Itt sem fognak! Megmutatom, hogy nem fognak.

S a következő pillanatban már szélesebben eliramodott a kert felé. Dini pedig kaczagva tért a házba vissza.

— Erre jól ráiasztottam! Most egy ideig mérgeledni fog ott a kertben, de majd ha megéhezett és didereg a hidegtől, meghunyászkodva fog besompolyogni. Elhitte, hogy nagy gonosztettet követett el, meggyilkolta a Viczát, hahaha!

De abban nagyon tévedt Dini, hogy Magduska csakhamar besétál a házba. Jó ideig nem igen gondoltak rá, kiki a maga dolga után járt; de mikor Magduska ozsonára sem jelent meg, sőt még azután késő este sem, Etelka és az öreg Dorka aggódni kezdtek és keresték mindenfelé. Bejárták az egész házat, pinczétől a padlásig, végig kutatták a nagy kertet, kiáltozták a nevét.

de mind hiába, a kis vadgalambnak nyoma sem volt sehhol.

Most már Dini sem nevetett. Gyanította, hogy az ő tréfája valamiképp összefügg a Magduska eltűnésével. Ő is szorgalmasan kutatta tehát a ház minden zugát, de a többiek is mind, úgy, hogy mikor az apa késő este hazaérkezett, jóformán senkit sem talált.

— Hol vagytok mindnyájan? Mi történik itt?

Előszállingóztak egymásután s elmondta, ki mit tudott, a zongoráról, a báburól, a tréfás ijesztgetésről.

— Ez mind oktalanság volt tőletek, mondá Bodrogi boszusan.

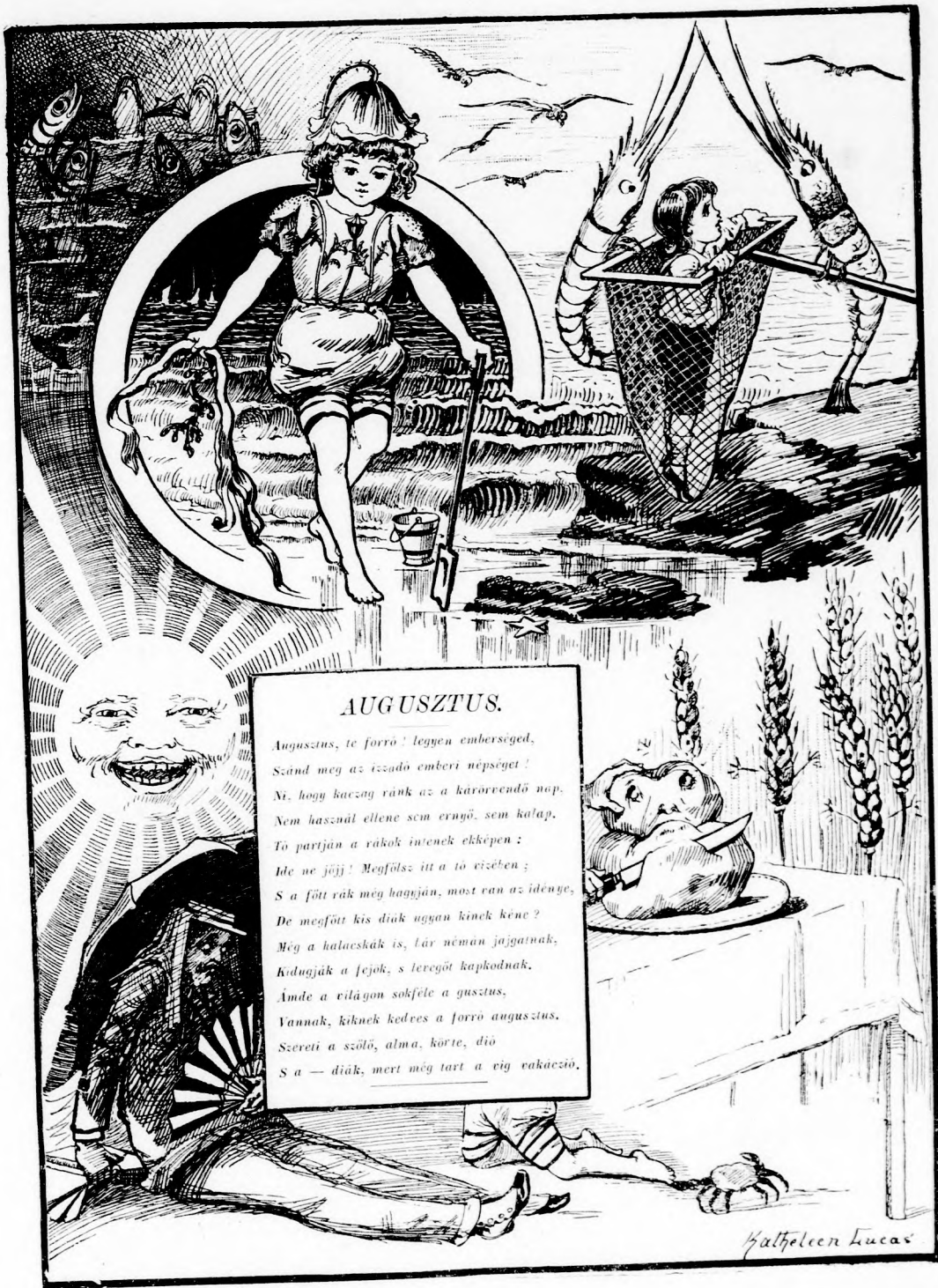
De aztán nem töltötte hiábavaló szóbeszéddel az időt, hanem maga indult kutatásra. Lámpással járta be az egész házat, benézett minden zugba, fölkutatta a kertet, a melléképületeket, benézett a szomszédokhoz, de végre ő is csak azzal tért vissza, hogy Magduskának sehhol nyomára sem talált. Most már nagyon aggódott.

— Szerencsétlen kicsike! Indulatosságában még bizony kiment a házból s ki tudja, hol bolyong! Ebben a csuf, hideg esőben! Még megbetegszik! Most már nincs más hátra, mint hogy a rendőrséghez megyek és mindenfelé kerestetem.

A vacsora ideje rég elmúlt, de senkinek sem jutott eszébe. Elmúlt az étvágya még Kálmánnak és Diminek is. Mindenki nyugtalanul járt-kelt, tizszer is újra elnéztek olyan helyekre, ahol már előbb is jártak, mindig újra hiába.

De hát hová röpi a kis vadgalamb?

(Folytatása következik.)

AUGUSZTUS.

Augustus, te forró! legyen emberseged,
 Szánd meg az izzadó emberi népséget!
 Né, hogy kacag ránk az a kárvendő nap.
 Nem használ ellene sem erőd, sem kalap.
 Tő partján a rákok intenek ekképen:
 Ide ne jöjj! Megfőlsz itt a tő vízében;
 S a főtt rák még haqján, most van az idenye,
 De megfőtt kis diák ugyan kinek kéne?
 Még a halcskák is, lát néman jajgatnak,
 Kivágják a fejek, s levegőt kapkodnak.
 Ánde a világon sokféle a gusztus,
 Vannak, kiknek kedves a forró augusztus.
 Szereti a szőlő, alma, körte, dió
 S a — diák, mert még tart a vig vakáció.

Hatfőleer Lucas

A „KIS LAP“ nagy pályázata.

EGNYITOM a sorompót, szálljatok sikra, nemes versenyre! A »Kis Lap« ez idei nagy pályázatában való versenyre hivlak föl ezennel mindnyájakat, kik a »Kis Lap« buzgó hívei vagytok. Kezdő és haladottabb egyaránt részt vehet benne, mert mindenkinek, még annak is, aki nem nyeri el a győzelem palmáját, osztályrésze lesz az az öntudat, hogy nemes törekvéssel, buzgósággal bemutatta képességeit.

A versenydolgozat tárgya és czime ez: **„Hogy töltöm a vakációt.“**

Mindenki őszintén, igazán írja le nyári szünetideje kellemes napjait. Aki utazott, érdekes kiránduláson járt stb., ezt is írja le. A dolgozat terjedelme száz—százhusz nyomtatott sor lehet (amit könnyű kiszámítani, ha próbakép lemásoltok a »Kis Lap«-ból két-három sort) s a szülék vagy tanító, nevelő bizonyítsa, hogy a dolgozat a pályázónak saját műve.

A beküldés *határnapja* 1895. szeptember 15-dike.

A pályaműveket ismert írókból álló bizottság fogja megbirálni s ez ítélet alapján három jutalom kerül kiosztásra:

Első jutalom, a legjobb mű szerzőjének: a »Magyar Mese- és Mondavilág, Benedek Elek jeles műve három kötete.

Második jutalom, a másodsorban legjobb mű szerzőjének: *tíz kötet a »Forgó bácsi könyvtára« című gyűjteményből*, mely a legérdekeseb olvasmányokat tartalmazza.

Harmadik jutalom, a harmadik sorban legjobb mű szerzőjének: ha leány a nyertes, *tíz füzet a Schmier Kristóf ifjúsági irataiból*, diszes kötetben; ha fiú a nyertes, »Tom Tit« két kötete, mely több mint kétszáz érdekes mutatványt, félig bűvészeti, félig tudományos játékot tartalmaz.

A pályázat eredményét az október 6-diki számban fogom kihirdetni.

Rajta tehát, nyitva a pálya! Mint a mult években, szálljatok mentül többen sikra! Minél több lesz a versenyző, annál dicsőségesebb lesz a győzelem!

Forgó bácsi.

ÁHITAT!

(Képpel a 72. és 73. lapokon.)

MEGVIRRADI, *uj nap süt ránk,
Öröm, élet napja,
Szívünk első szózatát
Jó Istenünk kapja.*

*Tiszta szivből száll imánk
A Mindenhatóhoz,
Akinék áldó keze
Reánk annyi jót hoz.*

*Áldást kérünk, szép hazánk,
S jó királyunk, rátok!
Vajha részes napokat
Soha se látnátok!*

*Áldást, boldog életet
Drága szüleinknek
Kiket szeretni szívünk
Soha sem szünik meg.*

*Vigyétek, jó angyalok,
Imánk föl az Égbe!
Jusson a Mindenható
Szine elejébe!*

BIBI ÉS NYUSZI.

— Állattörténetke. —

(Képpel a czimlapon.)

DEHOGY is merte volna valaki eddig bántani a kényes Bibi cziczát! Tudták, hogy Mariskának okoznának fájdalmat.

Hanem most, — no, most már igazán nem tanácsolnám senkinek, hogy csak hozzá is nyuljon Bibihez. Eddig csak kényeskedett, de különben eléggé szelíd jószág volt; néhány nap óta azonban keresve kereste, kit karmolhasson meg s mogorván, pöfögve vonult nagy rossz kedvében félre.

A rossz kedve éppen azon a napon kezdődött, a melyen Mariska két szelíd kis nyulacsakát kapott a bácsitól. Oly kedves, ártatlan kis jószágok voltak! Meglapultak a Mariska ölében, és eszegették kezéből a káposztalevelet és eszök ágába sem jutott, hogy szökni próbáljanak. Szerette is őket mindenki, persze legjobban Mariska. És éppen ez volt a Bibi nagy bosszúsága.

— Ugyan mit szeret azokon az élhetetlen nyulacsakákon? Mindig őket dédelgeti, engemet már ölébe sem vesz.

Ez pedig nem volt igaz, mert Mariska fölvaltva játszott hol a nyulacsakákkal, hol a cziczájával, de az irigy Bibi nem tudta elviselni, hogy másnak is jut a kedvezésből. Eleinte biztatta magát:

— Majd rájok un, ha látja, hogy nem lehet velök oly vigan játszogatni, mint velem.

De Mariska nem unt rájok, s egy napon, mikor ismét ölében tartotta a nyulacsakát, Bibi bosszus irigységgel szintén oda settenkedett, (Lásd a képet a czimlapon.) remélve, hogy majd kiturja őket. Mariska azonban eltolta magától s nyájasan ugyan, de így szólt:

— Menj, Bibi, most nem rajtad van a sor. Ne ijesztgesd Nyuszikát és Tapsikát.

El is sompolygott, de még nagyobb elkeseredéssel és most már azon törte a fejét, miként tölthetné ki bosszuját Nyu-

szikán és Tapsikán. Nem volt könnyű feladat, hogy valamit kitaláljon. Már le is szállt az éj, mindenki lenyugodott s Bibi még mindig nyugtalanul járt-kelt, törte a fejét. Egyszerre, amint a kerítés tetején sétál, megpillant odakint a kerítés tövében valakit. Éles szemével azonnal ráismert.

— Nagyon jó, hogy megláttam. Most már tudom, mit csinálok. Addig talán bebúvik a kerítés alatt.

Leugrott az udvarra és odasétált a kis ketreczhez, melyben Nyuszika és Tapsika kényelmes és biztos lakást kaptak. Még nem aludtak, hanem jóízűen majszolgattak a salátán, melyet Mariska oda készített számokra.

Bibi ugy tett, mintha csak véletlenül tévedt volna ide.

— Hát ti nem alusztok? Igaz, kerüli az álom azt, aki szerencsétlen és szomorú.

— Rólunk mondd ezt? Kérdé Tapsika. Már ugyan mért volnánk mi szerencsétlenek?

— Ó, hiába titkolod, tudom én azt. Keserű dolog a rabság.

— De a kövér káposzta és saláta-levél nagyon jó. Mariska pedig bőven ad.

— Persze. Valamit csak kell ennetek. De megvallom, nem hittem volna, hogy az a Mariska oly kegyetlen tud lenni hozzátok.

— Inkább nagyon is jó, nagyon szeret.

— Az ám. Hát nem tart börtönben? Lám, mi többiek mindnyájan szabadon járunk, kelünk, ti pedig be vagytok zárva.

— Ha éppen akarnánk, ki is mehetnénk. Csak ez a kis retesz tartja az ajtót, a lábunkkal könnyen fölemelhetnők.

— És nem teszitek? No, ti ugyan szépen beletanultatok már a rabszolgaságba.

— Ó, dehogy! Mi nem vagyunk mezei vad nyulak, hanem szelid házi nyulacsakák.

— Tudom, tudom, de egy kis séta a holdvilágnál mindenkinek igen kellemes. Aztán itt a kerítés alatt ki lehet bujni a mezőre, — ott van még csak jó kövér füvecske, magatok válogathatnátok benne,

nem kellene beérni azzal, amit elétek adnak. No, én bizony megtenném.

Ezzel odább ment.

— Igaza van Bibinek, szólta Nyuszika. Látszik, hogy jó barátunk. Menjünk egy kis sétára.

— Ne menj Nyuszika, tartóztatta az óvatosabb Tapsi. Nem tetszik nekem, ahogy ez a Bibi piszor.

De Nyuzsikának nem volt többé maradása. Addig meszterkedett a reteszen, hogy végre is kinyílt az ajtó és kimehetett.

— Jaj, de pompás így sétálgatni! Most megkeresem, hol van a kerítés alatt olyan lyuk, hogy kibujhassak.

Volt ott még nagyobb is, épp most kaparta ki az éhes róka-koma, aki zsákmányt keresett, s voltaképp a tyúkol lakosaira fente a fogát, de amint Nyuzsikát megpillantotta, beérte a nyulpecsenyével. Szörnyű rémülettel látta Nyuzzika, ki ugrik elő a kerítés tövéből. Futott hanyatt-homlok, de a róka utána. Az állnak Bibi pedig a kerítés tetején kárörvendve kiáltott fel:

— Még egyet ugrik és megfogta... Hehehe! Te sem ülsz többet a Mariska ölében, ostoba Nyuszika.

Mégis, csalódtak mindnyájan: a róka a zsákmány biztos reményében, Nyuzzika a halálos aggodalmában, Bibi a kárörömében. Mert épp ekkor került elő a ház tulsó oldaláról Portás, a hatalmas házórző eb. Szimatolt valamit.

— Ni, csakugyan! Ejnye semmiházi tolvaj betörője! No megállj!

Most már a rókán volt a sor, hogy megszeppenjen. Nagyhirtelen lemondott a nyulpecsenyéről és ugyancsak gyorsan iparkodott kijutni a szabadba. De már későn. Az erős Portás nyakon csipte, a lármára fölébredt a gazda is, előjött s a tolvaj rókát, aki már sokat pusztított a baromfi közt, elfogták.

Nyuzzika reszketve került vissza Tapsikához, aki így szólt: — Jaj de aggodtam miattad. Csak hogy itt vagy! Talán nem is hallottad ijedteden, mit kiáltott Bibi, mikor azt hitte, hogy veszte vagy. De én hallot-

ÁHÍTAT. (Lásd a 70. lapon.)

tam s azt mondom, Nyuszika, máskor jól nézd meg, kitől fogadsz el tanácsot. Mert ha sejtéd, hogy irigyed az, aki valamire biztat, — tedd épp az ellenkezőt!

TÁNCZ A GYEPEN.

(Képpel a 76. lapon.)

TIP, top! Hip, hop!
Jaj de vigan mulatunk!
Egyszer jobbra,
Aztán balra,
Körben járva tánczolunk.

Puha gyep a tánczterem
S ha elesik
Valamelyik,
Nevetve talpon terem.

Nem tanít rá tánczmeister,
Tudjuk már mi
Hogy kell járni,
Megpróbáltuk ezerszer.

Czigány sem kell mi nekünk,
Szebben szól a
Vidám nóta,
Melyet mi énekelünk:

Tip, top! Hip, hop!
Egyszer jobbra
Aztán balra,
Tánczolunk és dalolunk,
Jaj de vigan mulatunk!

A KIRÁLY ORVOSSAGA.

— Történelmi beszélyke. —

RSZÁGLÁTNÍ járt egyszer végig híres és dicső Mátyás király az ő szép magyar birodalmában. Fényes kísérettel járt s ahol megállapodott, összegyűltek az egész környékről urak és pórok, gazdagok és szegények, hogy üdvözljék a dicső fejedelmet. Törvényt is látott sok helyen, igazságot tett nemesek és jobbágyok közt és mindenütt áldották bölcsességét és jóságát.

Volt persze sok vigasság és lakoma is a király utján s ilyenkor Mátyás nyájasan elbeszélgetett az egybegyűlt urakkal. Amint így egyszer végig nézegetett a nemes urakon, kissé összeránczolta a homlokát és így szólt:

— Nem igen messze van ide Óvár erős várkastélya, de nem látom itt urát. Talán megfogyatkozott hűségében, hogy nem jelent meg hódolatra.

Óvár urának egy jó barátja sietett a mentegetéssel:

— Ó dehogy, felséges királyom! Óvár urát senki sem mulja fölül hűségben; de fájdalom, olyan beteg szegény, hogy nem jöhetett el.

A király megcsóválta a fejét, de nem szólt semmit. Tudott ő sokat, amit ki nem mondott. Óvár urának a betegsége felől is hallott már valamit. Egyelőre azonban beérte a mentséggel.

Hát biz az igaz is volt meg nem is, hogy Óvár durgazdag és hatalmas ura betegség miatt nem jelenhetett meg. Csak-hogy ez a betegség abból állt, hogy a még nem is éppen öreg nemes ur szörnyű módon elhízott. Óriás termetű férfi volt s fiatalabb éveiben a legderékabb vitézek egyike Mátyás király seregében; de hogy aztán hosszabb ideig békesség uralkodott, Óvár ura nagy kényelemben és jólétben élt a várkastélyában s utoljára annyira elhízott, hogy alig-alig birt mozogni. Nem is igen ment tovább, mint a kastély tornáczáig, onnan osztogatta parancsait.

Bizony terhére volt neki magának is a roppant kövérség; dusan terített asztalánál csak úgy immel-ámmal válogatott a sok jóban, igazi étvágya sem volt már. Arra pedig már csak sóhajtvá gondolt, milyen derék multság volt az, mikor hajdan vadat üzve járta be az erdőséget. Az meg persze már éppen nagyon bántotta, hogy a király előtt nem jelenhetett meg; de hát nem mehetett, mert gúny tárgya lett volna a fényes társaságban.

Éppen ezen elmélkedett, a tornáczon üldögélve, mikor hallja, hogy lent az udvar-

házban nagy vigan kacagnak a cselédei. Rögtön előhivatta a várnagyot és kérdezte, micsoda vig történet esett ott meg.

— Egy vándor-diák tért be ide pihe-nőre, az beszél mulatságos tréfákat, felelé a várnagy.

— Vezesd ide, magam is szeretem az ilyen vig ficzkókat. Velem fog ebédelni. Itt marasztjuk néhány napra.

Az nem sikerült ugyan, mert a diáknak sürgős dolga volt másfelé; de az ebéd alatt csakugyan pompásan mulattatta vidám és okos ötleteivel a vár urát. Evett is hatalmas étvágygyal, a boros kupát is ugyancsak hajtogatta, közben pedig megfigyelte, hogy a vár ura csak úgy turkál, válogat a sok jó ételben.

— Gyöngye az étvágyad, uram, mondá a diák. Pedig, rossz néven ne vedd, ugyan jó husban vagy.

— Hajh, kedves öcsém, gonosz betegség ez az én nagy betegségem. Valami bűnömért bocsáthatta rám a Gondviselés. Hiába próbált velem már egy tuczat tudós doktor mindenféle kurát, mind nem használ.

— Ejnye, ejnye! Ez már baj!

— Még pedig nagy! Ime, duszgazdag vagyok és ki nem mozdulhatok a váramból. Itt van előttem a jobbnál jobb étel, de csak úgy kóstolgom. Adnék száz aranyat, ha csak egyszer oly jóízűen tudnék még enni, mint te most. Már szinte elmúlt a kedvem az étlettől, nem mehetek se vadászni, sem az ország gyűlésére, sem a király eléjébe és ha megint háboru támadna, kardot sem foghatnék királyom és hazám védelmére.

— Bizony sajnállak, jó uram. Szeretnék is itt maradni, hogy kissé fölvidítsalak; de hiába, estére már ott kell lennem a gazdámnál.

Jó barátságban váltak el s a várur tovább élt a régi módon. De nem sokáig. Alig két-három hét múlva parancs érkezett Budáról, királyi pecsét alatt, hogy Óvár ura haladék és késedelem nélkül jelenjék meg Buda várában, a király parancsolja.

Nagyon nehezeére esett Óvár urának ez a dolog, de a király parancsolta, engedelmeskedni kellett. Befogatott négy erős

lovat a nagy utazó-kocsiba, beemeltette magát — mert a maga emberségéből nem birt a kocsiba beszállni — és utnak indult. Több napig tartott, míg megérkezett Buda várába s az egész uton azon törte a fejét, vajjon mit akar vele a király; de ki nem tudta találni.

Megtudta bezzeg és hüledezett, amint megérkezett. Mert még ki sem szállt a kocsiból, mikor fegyveres csapat fogta körül s a hadnagy így szólt:

— A király nevében! Óvár ura, foglyom vagy; kövess a börtönbe!

— En... én... börtönbe? kiáltá a meg-rémült nemes ur. Mit vétettem?

— Azt te magad legjobban tudhatod. Különbén pedig nekem arra semmi gondom. Az én parancsom úgy szól, hogy börtönbe kísérjelek.

Aggódva, leverten követte a fogoly a hadnagyot. Törte a fejét, micsoda nagy vétet követett el a király ellen, hogy ily kegyetlenül bán vele; de tisztának tudta a lelkiismeretét. Ez kissé megnyugtatta.

— Valami ellenségem sughatott be gonosz rágalmakat... de Mátyás király igazságos, majd kitisztázom magamat.

Egyelőre az is megnyugtatta kissé, hogy nem csukták sötét pinczebörtönbe, hanem világos, szellős szép szobába. Hanem a szoba butorzata ugyancsak rabnak való volt: egy széles, erős fa-pad s ugyanolyan szék és asztal volt ott, egyéb semmi. Az első éjszaka után, melyet a fa-padon fekvé töltött, úgy érezte, mintha egész testét összeverték volna. Nem is aludt sokat, már hajnalban fölkelt s hol a széken ült, hol fel és alá járkált.

A kemény fekvőhelyhez néhány nap alatt úgy ahogy hozzátörődött, de a rabkoszt, — no ez már keserves volt. Sovány is, kevés is, bár voltaképp nem rossz. De csak egyféle s hozzá egy kis kenyér és víz. Le is soványodott alig két hét alatt úgy, hogy uj ruhát kellett számára csináltatni.

Ezalatt mindig leste, várta, mikor állítják már bírái elé, hogy megtudja: mi a bűne. De hiába kérdezgette a börtönőrt,

az nem tudott semmit a dologban. Hanem egy szép reggel tudott igen kellemetlen hirt.

— Azt parancsolta a király, hogy rabmunkát kell végezned.

A büszke várur majd kővé dermedt. Ő, a hatalmas ur, rabmunkát végezzen! De hasztalan volt minden ellenszegülés és csak az esillapította le kissé nagy elkeseredését,

hogy nem osztották be más közönséges rabok közé, hanem egészen külön, egymagában kellett zárt udvaron fát vágnia, majd a várkertben ásnia, kapálnia. A kegyetlen börtönőr mindennapra más más nehéz munkát talált. Szerencsére a szegény rab napról-napra jobban győzte. Nyoma sem volt már rajta a régi kövérségnek,

TÁNCZ A GYEPEN. (Lásd a 74. lapon.)

fürgén mozgott, izmai megacézósodtak s szinte boldognak érezte volna e fölött magát, ha nem kell vala rabságban sinlődnie.

Hetek multak s egy napon, miután ismét kemény munkát végzett, őre nem az eddigi szobába vezette, hanem így szólt:

— Meg van engedve, hogy ma jobb ebédet adjak.

Szép terembe vezette, hol gazdagon terített asztal várta.

— Tessék hozzálátni.

Mindenféle jó étel volt az asztalon, a melyet a szegény rab hetek óta nem látott. Nem is kínáltatta magát, lakomázott hatalmas étvágygyal.

— No, ilyen jól nem ettem, nem is érez

tem magamat husz éves korom óta; mondá, amint elkészült az ebéddel.

— Akkor hát megfizeted a száz aranyat, kedves hivem, szólalt meg nevetve valaki az ajtóból.

A rab meglepetve nézett oda s ráismert a diákra, csak hogy ez most fényes köntöst viselt. Hamar kitalálta a nemes ur, hogy ez Mátyás király.

Mátyás pedig kezét nyujtva, nyájasan mondá:

— Ne vedd rossz néven, kedves hivem, hogy kissé meggyötörtelek. De ugy-e, meggyógyultál? Ez csak királyi hatalmam segítségével volt lehetséges, tudós doktor, jó barát tanácsára meg nem tetted volna, amire rákényszerültél. Ne felejtse orvosságomat: bőségben, jólétben ne engedd át magadat tunyaságnak, inyenczedésnek, hanem edző munkával erősítsd folyvást testedet, lelketed. Meggyógyítottalak, térj vissza haza!

Találós mesék.

1.

Földön áll, vizen tánczol, tűzben meghal. Mi az?

2.

Első részem személyes névmás, második részem ásvány, együtt női név vagyok. Melyik?

3.

*P a fejem, k a lábam,
Közte vagyunk én s te;
Össze fogva egy nyaládba:
A hétnek egy része.*

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Derék Ferkó“.

Irta Marryat; átdolgozta Donászy Ferencz; hat színes képpel, kötve.

AZ UJ TÁRS.

— Fél-mese, négy képpel. —

— **MEGLÁSSÁTOK**, nagyon érdekes lesz, szól a szóke haju Vicza.

— Meghiszem azt, tette hozzá a fényes üvegszemű, selyem ruhás Tündérbaba. Nemcsak érdekes, hanem előkelő is. Messzi idegenből jött, nagy világot látott. Alig várom, hogy láthassam.

— Én meg hogy beszélhessek vele.

— Ó, beszélni először is én fogok a szép idegennel.

— Honnan tudod, hogy szép?

— Hogyne tudnám? Hallottuk, eleget emlegették, hogy Editke a születése napjára új bábút kap, még pedig messzi földről való ritka fajtát. Hát hogy ne volna szép?

— Mindjárt meglátjuk, szól Vicza. Már jön, azaz hozza Editke.

Csakugyan nyílt az ajtó és belépett Editke.

— Új társunk nem jött meg, szól Tündérbaba és izgatottságában orra bukott, ugy maradt is elterülve a földön.

— Dehogyan nem, biztatta Vicza. Nézd, ott tartja Editke a háta mögött a kezében. Ni . . . most jól látom. Juj! Borzasztó! Mindjárt elájulok!

— Miért? Milyen? Ó, hogy nem láthatom! sópáncodott Tündérbaba. És Editke nem emel föl, pedig láthatja, hogy elessem. Ó, legalább ne az orromra estem volna! Most nem látok semmit! Mondd hát, Vicza, milyen az új társunk?

De Vicza nem szólt, csak bámult az idegenre, az új bábura, akit Editke félkarjánál fogva hurczolt maga után.

— Ó, az a gondatlan Editke! sóhajtott Tündérbaba. Nem emel föl! Te meg, irigy Vicza, nem beszélsz!

Editke csakugyan oda sem nézett régi bábuira, hanem megállt a szoba közepén

és néha-néha előhuzta a háta mögül az uj bábút, aztán nagyon iparkodott, hogy szépnek találja, örüljön neki, de ez sehogysem akart neki sikerülni. Inkább olyan formát gondolt, hogy biz ez nagyon fura . . . nem, nemesak fura hanem förtelmes jószág.

— Kisasszonykám, ideje lesz felöltözni, mindjárt jönnek már a vendégek, szólt be a szobaleány.

Edítke lassan kísétált a szobából.

— Kivitte magával uj társunkat is? kérdé az orrán fekvő Tündérbaba.

— Ki, felelé Vicza.

— Ó! És be sem mutatta nekem! Legalább te mondd hát meg, hogy milyen?

— Milyen? Hát . . . hát ezt én meg sem tudnám mondani. Nem hasonlít egyikünkhöz sem.

— Jaj, de együgyü vagy! Mért is nem láthattam! És ó! egészen laposra nyomom az orromat, ha sokáig így hagynak. De hallom, megint nyílik az ajtó . . .

— Igen, Vilmácska jön, Edítke játszótársa.

— No, az bizonyosan fölsegít innen, biztatta magát Tündérbaba.

Nem is csalódott. A szemes, rendszerető Vilmácska, aki maga is szép bábút tartott a kezében, mindjárt látta, hogy Tündérbaba bajban van. Oda sietett és föltette a székre.

— Hogy kerültél a földre, szegény Tündérbaba? Sebaj no! Ülj szépen itt, majd rád is sor kerül. Ma Edítkének a születése napja van, nagy ozsonna lesz. Hallom, uj babát is kapott.

Épp ekkor nyílt az ajtó s Edítke beszólt:

— Vilmácska, jőjj ide . . . öltözködöm . . . nézd meg addig az uj bábumat.

Vilmácska gyorsan kiment.

— Már csakugyan nagyon szépnek kell lennie, hogy Edítke annyira siet a mutogatásával, szólt Tündérbaba.

— Szép? Juj! Borzadok, ha rá gondolok, hogy együtt lesz velünk; felelé Vicza.

A két leányka csakhamar visszatért.

— Menjünk addig a kertbe, míg a többiek megjönnek, szólt Edítke.

— Nagyon jó lesz. Vigyük a bábukat is. Én viszem a magamét és a te Viczát.

— Jól van. Én meg Tündérbabát, meg ezt az ujat . . . ámbár ezzel egy csöpp kedvem sincs játszani.

— Majd letesszük . . . ő csak néző legyen . . .

A kertbe érve, Viczát és az uj bábút leültették a földre, a másik kettővel pedig vig táncot jártak. Vicza mozdulatlanul

ült ott uj társa mellett s a viláért meg nem szólította, de még csak rá sem nézett. Szerencsére úgy ültették is, hogy nem kellett ránéznie.

A két leányka, miután jól kitánczolta magát, pihenőt tartott s ekkor megint az uj bábura fordult a figyelmök.

— Mond hát, Vilmácska, szép vagy nem szép.

— Tudom is én! Az a kérdés, miféle nemzet? Talán muszka baba?

— Dehogy! Inkább talán khinai.

— Az nem lehet. Akkor hosszú czopfja volna.

— Akkor hát indiánus.

— Az sem, mert akkor vörös volna a bőre.

— Igaz a! Emlékszem is már . . . mondta a bácsi, hogy japáni.

— Azt nem is tudom, melyik végén van a világnak.

— Én tudom, beszélte a bácsi. No, ülj ide a padra, majd én előadást tartok róla.

Vilmácska fölnyalabolta a bábukat és elhelyezkedett a padon, Editke pedig szónoki állást foglalt.

— Tisztelt hallgatóság! Figyelmet kérek! Vilmácska nevetett, de Vicza és Tündérbaba nagyon figyeltek és örültek, hogy hallani fognak valamit új társukról. Amde semmi sem lett belőle. Mert Editke még bele sem fogott az érdekes előadásba, mikor Vilmácska fölkiáltott:

— Ott jönnek Huskák!

— Siessünk eljők! szólta Editke.

El is szaladtak. A gondos Vilmácska elvitte a maga bábuját, de Editke nagy sietségében ott hagyta a többi hármát a padon.

Tündérbaba most már kedvére nézhette az új társát, kire oly nagyon kíváncsi volt. Épp szemközt ültek. De most már jobb szerette volna, ha nem látja.

— Uram Teremtőm! Milyen förtelmes! Jaj, hogy nem hunyhatom be a szememet! Mivel ezt nem tehettem, hát legalább nem szólt s hosszú ideig némán ültek ott egymás mellett. Végre is az új társ szólalt meg.

— Hát itt így fogadják az új társat? Egy árva szót sem szóltok? Én Bájvirág vagyok.

— Az én nevem Tündérbaba.

— Micsoda? Csak nem beszélsz komolyan?

— Hogyne! Tündérbaba.

— No már ezt nem hittem volna. Ez a név ugyan nem illik reád.

A szerény és jó Vicza egészen meghökkenve szólt közbe:

— Már hogy mondhatod ezt? Mikor olyan gyönyörű! Az egész környéken nincs szebb.

— Azzal ugyan nem sokat mondtál. Én nagyobb darab földet jártam be és mondhatom, itt ebben az országban, de még a szomszéd országokban sem láttam csak félig-meddig valamire való bábút. Mind egy szálig szörnyűségesen rútak.

De már erre fölfortyant Tündérbaba.

— Hallod ezt, Viczuska? Ő mond minket rútaknak, ő, aki olyan förtelmes, hogy rá sem lehet nézni.

— Nevetséges! felelt Bájvirág. Látszik, hogy még soha sem is láttatok igazán szépet, tehát nem tudjátok, mi a szép, mi a rút.

— Nem tudod bizony te magad! Te vagy a rút!

— De bizony ti vagytok rútak!

Nem tudom, mi lett volna a mérges vitából, aligha hajba nem kapnak, de szerencsére épp ekkor oda érkezett Editke. Már bizony jóformán esteledett.

— Jaj, szegény bábueskáim, rólatok bizony megfeledeztem a nagy mulatságban. No, a vendégeim már elmentek, most még veletek játszom egy kicsit.

Sorba ültette őket a puha pázsitra, maga pedig szemközt telepedett le.

— Már szépen megbarátkoztatok ugy-e? Ugy is kell! Egyformán foglak szeretni mindnyájatokat. Ne félj, Bájvirág, én csak eleinte nem tartottalak szépnek. Másféle vagy, mint a milyenekhez eddig szokva voltam, pedig a magad nemében te is csak olyan szép vagy, mint Tündérbaba vagy Viczuska a magukéban. — No, most beviszlek, aludjatok szépen.